

93.—HE APAKURA.

Na Ngati-Porou.

Kei te ngaro te tangata nana tenei waiata i tito. He tangi apakura tenei ki nga tai-tamariki rangatira, no nehera mai.

(Ref.: T. Turi p. 7).

Hare ra, e hika, koutou ko o matua.
Unuhia i te rito o te harakeke,
Ka tu i te aroakapa.
Aku nui, aku rahi, e,
Aku whakatamarahi ki te rangi!
Waiho te iwi, mana e mae noa!

Kia mate ia nei koe, e hika,
Ko Atamira¹ te waka, ko Hotutaihirangi,²
Ko Tai-o-puapua, ko Te Raro-tua-maheni,⁴
Ko Araiteuru,⁵ ko Nukutaimemeha;⁶
Ko te waka i hiia ai te whenua nui nei.

¹Atamira: He kupu whakarite, ko te ahua ko te takotoranga o te tupapaku, e kiia nei he atamira.

²Hotutaihirangi: Ki etahi reo, 'Hotuteihirangi.' Ko te ingoa tera o te waka o Whiro. He ingoa whetu ano hoki.

³Tai-o-puapua: Kei te ngaro tenei.

⁴Te Raro-tua-maheni: Kei te ngaro tenei.

⁵Araiteuru: He waka tenei e kiia ana i u ki te Waipounamu, i takoto ki Matakaka. Ko etahi o nga tangata o runga ko Kirikirikatata, Aroarokahe, Mangaatu.

⁶Nukutaimemeha: Ko te ingoa o te waka o Maui-Potiki, i hiia ai te Ika-a-Maui. E ki ana a Ngati-Porou i whaka-kohatutia, kei runga o Hikurangi maunga e taupoki ana.

94.—HE TANGI MO TUTOHI-A-RANGI.

Na Ngati-Porou.

Ko Tutohi-a-rangi te tama a Uenuku, he rangatira no Ngati-Porou i te wa o nga whawhai ki a Nga-Puhi. No Ngati-Porou etahi i runga i te kai-puke, i te 'New Zealander,' i hoki mai i Pewhairangi, i te wa i patua ai a Te Ngarara, he rangatira no Ngati-Awa, no Whakatane, e Te Hana o Nga-Puhi. Ka kitea ratau e Ngati-Awa, ka whakamau tera iwi ki a ratau, ki te kanohi kitea. Ko ia i rangaia mai ai te taua ko Ngati-Awa, ko Te Whakatohea, ko Te Whanau-a-Apanui, ko Te Whanau-a-Te-Ehutu; ka whakaekoa te pa i Omuruiti, i Wharekahika. Ka hinga a Tutohiarangi ki-reira. He pakeha tetahi ko Teera (Taylor) te ingoa. Ko tetahi pakeha ano, ko George te ingoa, i honea, i kau ki tetahi toka; ka kitea mai e te kaipuke patu tohoro, ka hoka mai, ka ora tena. Ko Teera i tahuna ki te ahi.